

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.22.100/2017/7. szám

A tanács tagjai: Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Salamonné dr. Piltz Judit előadó bíró

. Döme Attila bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

A felperesek képviselője:

. Schalliné dr. Szabó Anikó ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Sándor Attila ügyvéd

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

árdi Törvényszék 10.Pf.20.627/2015/32.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

árdi Járásbíróság 33.P.20.644/2013/56.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felpereseknek együttesen 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A 2012-ben 67 éves H.L. (a továbbiakban: a felperesek hozzátartozója) inzulinnal kezelt cukorbetegségben, szívbetegségben, magasvérnyomás-betegségben és vérzsír-eltérésben szenvedett, évtizedekkel korábban gerincsérv-műtéten esett át.
- [2] 2012. május 23-án a felperesek jogelődének jobb oldali végtagjai elzsibbadtak, elgyengültek, szája elferdült, panaszai 20 perc után

megszűntek, átmeneti agyi keringésszavar, az agyműködés vérellátási zavara miatt kialakuló átmeneti működésszavar lépett fel nála. Másnap reggel a rosszullét megismétlődött, ismételt átmeneti agyi keringésszavar jelentkezett. Panaszai az alperes intézménybe érkezése idejére csaknem teljesen megszűntek. Kivizsgálását követően az otthonában szedett gyógyszerei mellett agyi keringéssjavító infúzió és véralvadás-gátló injekció kezelésben részesült, kórházi felvételére került sor.

- [3] A felperesek jogelődje a kórházi fekvőbeteg-ellátás során, 2012. május 24-én 19-20 óra utáni, pontosabban meg nem határozható időpontban súlyos neurológiai tüneteket okozó agyi-érelzáródást szenvedett el, amelynek tüneteit 25-én a reggeli órákban észlelték. A május 27-én elvégzett CT vizsgálat a hátsó agyi verőér ellátási területében agyi infarktus utáni állapotot igazolt. A rehabilitációt követően is alsó és felső végtagi bénulás maradt fenn nála.
- [4] A felperesek jogelődje a per alatt, 2017. május 7-én elhunyt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperesek keresetükben vagyoni és nem vagyoni kárainak megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkoztak, hogy jogelődjük nem kapott megfelelő, szakszerű ellátást, mert az alperesnek számítania kellett volna arra, hogy a stroke kiteljesedik. Azzal, hogy a vérrögoldás és az ezt követő kezelések elmaradtak, elvesztette az esélyét, hogy a stroke okozta állapot visszarendeződjön.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felperesek jogelődje szakszerű ellátásban részesült, a vérrögoldásra azért nem kerülhetett sor, mert az éjszakai állapotrosszabbodását nem jelezte.

Az első- és másodfokú közbenső ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperesek jogelődje kórházi kezelésének tartama alatt bekövetkezett agyi érelzáródás 2012. május 25. napján történt észlelését megelőzően a beteg állapota alapján indokolt szoros és rendszeres ellenőrzés elmulasztásából eredő kárért az alperest teljes kártérítési felelősség terheli.
- [8] A rendelkezésre álló iratok és a perben kirendelt szakértő szakvéleménye alapján megállapította, hogy a felperesek jogelődjénél 2012. május 23-án napközben és 24-én reggel átmeneti agyi keringésszavar lépett fel. Ebből idegrendszeri károsodás nem maradt vissza, azonban az alperesnek számolnia kellett az agyi infarktus bekövetkezésének megnövekedett valószínűségével. A szakvélemény alapján rögzítette, hogy indokolt lett volna a beteg stroke osztályra történő felvétele és sürgősségi kivizsgálása.

Ilyen esetben a szoros megfigyelést is indokoltnak tartotta, mert amennyiben a tüneteket korábban észlelték volna, akkor lehetővé vált volna a vérrögoldó kezelés, így nagy mértékben csökkenthető lett volna a maradandó idegrendszeri károsodás. Kifejtette, hogy az orvosi és ápolási dokumentáció alapján nem volt igazolható, hogy a beteg állapotát rendszeresen, háromóránként ellenőrizték volna. Ez alapján úgy ítélte meg, hogy az alperes a kezelést nem az elvárható gondossággal végezte. A szakvélemény alapján megállapította, hogy a felperesek jogelődjénél a vérrögoldó kezelés ellenjavallata nem állt fenn, így amennyiben a stroke kialakulását időben észlelik, akkor egy ismételt CT vizsgálat eredményének birtokában a kezelés elvégezhető lett volna. Ennek elmaradása a beteg gyógyulási esélyét jelentős mértékben csökkentette, amelyre tekintettel az alperes kártérítési felelősségét megállapította.

- [9] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta.
- [10] A fellebbezési eljárásban lefolytatott szakértői részbizonyítás alapján rögzítette: teljes bizonyossággal kizárható, hogy az agyi infarktus május 24-én a reggeli órákban következett be, az május 24. 19-20 óra és május 25. reggel 7 óra közöttre tehető. Megállapította, hogy a felperesek jogelődjénél a vérrögoldó kezelés május 25-én reggel történő elkezdése kizárólag egyetlen okból volt kontraindikált: az agyi infarktus kialakulásának időpontja ismeretlen volt, ezért nem lehetett igazolni, hogy a kezelésre a négy és fél órás időablakon belül került volna sor. Álláspontja szerint a vérrögoldó kezelés mellett a beteg gyógyulási esélye nagyobb lett volna, járásképesége javulhatott volna, akár segédeszköz igénybevétele nélkül is képes lett volna járni, felső végtagjának használhatósága, valamint önellátási képessége is jobb lett volna.
- [11] Az alperes fellebbezésére tekintettel kiemelte, hogy a beteg korábbi porckorong-műtete az anamnézisben nem került rögzítésre, azonban a szakvélemény alapján azt állapította meg, hogy ez nem jelentette volna a vérrögoldó kezelés alkalmazásának kizárását. Az alperes hivatkozásával ellentétben azt állapította meg, hogy a vérrögoldó beavatkozás várható kimenetelét, ideértve a szövődmények jelentkezésének valószínűségét, nem befolyásolta az a tény, hogy évekkel korábban porckorong-műtétet hajtottak végre.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] A jogerős közbenső ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését, és a felperes keresetét elutasító határozat hozatalát kérte.
- [13] Kérelme indokaként előadta, hogy a jogerős közbenső ítélet sérti a Pp. 177. § (1), (2) bekezdését, 182. § (3) bekezdését, 199. §-át és 206. § (1) bekezdését.
- [14] Sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok annak ellenére fogadták el a

szakvélemény megállapításait, hogy ő azokat vitatta, és szakmai felvetéseire a szakértő nem válaszolt.

[15] A fellebbezésében foglaltakkal egyezően előadta, hogy a gerincműtétnek döntő jelentősége volt a vérrögoldó kezelés elvégzése tekintetében. Állította, hogy ez az előzményi műtéti beavatkozás kizárta a vérrögoldás elvégzését a felperesek jogelődjénél. Hivatkozott arra, hogy a beavatkozás kockázata ebben az esetben a betegnél súlyos, akár halálos eredményt is okozó állapotrosszabbodást, hanyatlást jelenthetett volna. Kiemelte, hogy amennyiben a gerincműtét megtörténtét a felperesek jogelődje felvételekor közli, úgy fel sem vetődhetett volna a vérrögoldás elvégzésének lehetősége. Sérelmezte, hogy a szakértő szakvéleményében a nemzetközi gyakorlatra hivatkozott, azonban annak tartalmát nem jelölte meg pontosabban. Érvelése szerint a szakvélemény aggályossága miatt helye lett volna az általa indítványozott új szakértő kirendelésének.

[16] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérték.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[18] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a Pp. 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.

[19] Az alperes kizárólag eljárási szabálysértésekre hivatkozással kérte a jogerős közbenső ítélet felülvizsgálatát.

[20] Rögzíti a Kúria, hogy az alperes hivatkozásával ellentétben nem sérült a Pp. 177. § (1) és (2) bekezdése, hiszen a perben az alperes felelősségével kapcsolatban felmerült orvosi szakkérdések megválaszolására szakértő kirendelése a perben megtörtént.

[21] Az alperes felülvizsgálati kérelmében már kizárólag azzal védekezett, hogy a felelőssége azért nem állapítható meg, mert a felperesek jogelődjénél korábban elvégzett porckorong-műtét a vérrögoldó kezelés alkalmazását kizárta. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban állította, hogy az orvosszakértői bizonyítás aggályos.

[22] Kiemeli a Kúria, hogy a fellebbezési eljárásban ezen szakkérdés megválaszolásával kapcsolatban került sor a szakvélemény kiegészítésére részbizonyítás keretében. A 10. sorszámú szakvélemény-kiegészítésben a szakértő egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a vérrögoldó kezelés kizárólag egyetlen okból volt kontraindikált: a május 25-én reggel észlelt tüneteket okozó

agyi infarktus kialakulásának ismeretlen időpontja miatt nem lehetett igazolni, hogy a kezelésre alkalmas időablakon belül voltak. A szakértő tehát a korábbi műtétet nem tartotta a kezelést kizáró tényezőnek.

- [23] A 17. sorszámú szakvélemény-kiegészítésben a szakértő egyértelműen úgy foglalt állást, hogy a betegnél korábban elvégzett porckorong-műtét nem képezett ellenjavallatot a vérrögoldó kezelés alkalmazására. A szakértő ennek indokát adta, amikor rámutatott, hogy csak a központi idegrendszer (agy, gerincvelő) érintő, tehát a gerinccsatornán belüli műtét jelent kontraindikációt, a porckorong-műtét nem, mivel az a gerincvelőt nem érintette. Kitért arra is, hogy sem a stroke vérrögoldó kezelésére engedélyezett szer alkalmazási előírásában, sem az Egészségügyi Minisztérium vonatkozó protokolljában, sem a nemzetközi ajánlások szerint nem képez ellenjavallatot a megelőző porckorong műtét. A szakértő megválaszolta az alperes beteg tájékoztatóra történő hivatkozását is akként, hogy az a betegnek szól, az ún. „alkalmazási előírás” az, amely a szer alkalmazásának részletes szabályait magában foglalja, ez az irányadó a kezelés során.
- [24] Rámutat a Kúria, hogy annak megítélése, hogy az alperes hivatkozása szerint a felperesek jogelődjénél korábban elvégzett porckorong-műtét miatt kontraindikált volt-e a vérrögoldó kezelés, orvosszakmai kérdés, amelyben a szakértő állást foglalt; véleménye nem volt hiányos, homályos, ellentmondó, azt helyesen fogadták el az eljáró bíróságok ítélezésük alapjául. Az idézett szakvélemény-kiegészítés elkészülte után az alperes a felülvizsgálati kérelemben is kifogásolt kérdések megválaszolását kérte, egyben kifogásolta, hogy a szakvélemény kiegészítésébe nem vonták be a korábban eljáró neurológus szakkonzulent. Erre tekintettel a másodfokú bíróság felhívta a szakértőt a szakkonzulent bevonásával a szakvélemény-kiegészítésre. A szakközreműködő megerősítette, hogy a stroke-ot évekkel megelőzően végzett műtéti beavatkozások - ideértve a porckorongsérv-műtétet is - nem képezik a vérrögoldó kezelés ellenjavallatát. A szakértő a szakkonzulent véleménye alapján rögzítette, hogy a vérrögoldó kezelés abban az esetben is végrehajtható lett volna, ha a beteg a korábbi gerincműtét tényét jelzi a kezelőorvosnak. Az alperes hivatkozásával ellentétben a szakértő a szakvéleményét megfelelően indokolta: egyértelműen kifejtette, hogy a magyar szakmai szabályok alapját a nemzetközi ajánlások képezik, amelyeket konkrétan megjelölt, és azokat csatolta is.
- [25] Mindezekre tekintettel tehát az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a szakértő a szakvéleményét nem indokolta megfelelően, nem válaszolt az alperes szakmai felvetéseire, illetve hogy a nemzetközi gyakorlatra történő hivatkozását nem töltötte ki tartalommal. Erre figyelemmel helyesen ítélték úgy az eljáró bíróságok, hogy a perben nem indokolt új szakértő kirendelése, mert nem álltak fenn a Pp. 182. § (3) bekezdésében írt feltételek.

- [26] A Kúria álláspontja szerint az ügyben eljáró bíróságok a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésén alapuló helyes mérlegelésével állapították meg az alperes kártérítési felelősségét.
- [27] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mert az mindenben megfelelt az irányadó jogszabályoknak.

Záró rész

- [28] A Kúria a pervesztes alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperesek javára a jogi képviseletükkel összefüggésben felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, amelyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával állapított meg.
- [29] Az alperes illetékmentességi joga folytán le nem rótt, az Itv. 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati illetéket az alperes illetékmentességére tekintettel, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [30] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján az alperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. június 13.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
HM